

ACC. N:R M. 11165 :/

Jul.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ullna
M 153

Öft par dagar före jul
var det städning. Mor skaffade
en ny skinka. En halv färdig
att malla. Några kummar potatis.
Hon lagade korv och lutfäsk.
De bläste in julen för
språket på staden. Hela stads-
torget var fullt av människor
och 12-tiden. Det var regn-
musik som bläste. Den julen var
det så mycket vackert regn-
musik i kyrkan. I kyrkan
fläste de ut julen.

* på julafton

Den första fotogenlampan
vi hade, hade far och mor till
jul. Far dog när jag var nio år,

på det var lidigare. Vi barn stod
och bemödade barnen. Svint hade
vi haft kristallolja. Den var myc-
ket eldfarlig.

Mor skenade ett stort gamm.
malt mattbord med klaffar. På
att det blev rent och vitt. Fick P-
fickern att vi fick och gröt. Vi hade
senapsris till gröt. Mor hade en
fräbänk och ett järnbord att mala
senapen med.

Vi hade alltid en liten
pilgrän som köptes på Hörtorget.
Till pilklappar fick vi
mycket mytliga saker. En pil hade
mor kört, ring, bord och stolar att
taka med.

På pildagen var

det pilotta. Inledaren var det
schilba. de skulle de vite gå till
någon. På hade de alltså mat
till att värma plockfisk.

Vi lekte med nätter.
"Nätter i härom" sa man och fråga.
"hur många?" Gissade de väst
fick de alla. Arman fick de lägga
till det som fattades.

Min bror och jag lutade
på att bli ut om och gå på
spöke. Det var naturligtvis det
som kallades så. Vi bytte kläder
hans tog kjolar och schal. Vi gick
vite till folk. Johar skrämda phi-
korna på gatan.

Vill man ha en gröt
och fästa igen. Man satte alltså

Ulma
M 154

nyppre till kl. 12. Om de hade gring
skallade de vi det nya året. De
sköt och de flaggade och tuta
på båtarna. Det var pojkar som
sköt. — Så var det ju till att
örnska nyår. Där bodde närmast
folk här uppe. Där gick det flera
söldnare och önskade gott nytt år.
Det var flera herrar och dammer.
Berkelt folk gjorde inte nyårs-
rter. Man hälsades inte på ga-
tan och sade gott nytt år. — Ny-
årsdagen var det alltså nyårs-
bal på rådhuset. Det var väl flera
bättre folk. Det var så stort att
om de varit på nyårsbal. Det
var alltså några kungliga där.
Fulen varade till Epipandas

Thurs. Skriftbaten var den dagen.

På Ammanterbaten var det
alltså finare folk. De kungliga
var med. Det var på vintern.

På stoll man utanför det hus
på det, och fick se en skymt
av härligheten.

fartslagen och park.

Det var något de kallade ska katten en lunnar. Det var inte på någon äng. Det var i fartslagen. Det var drängar, milkyttar, som gjorde det. De skulle sitta runt om och ska till lunnar på att den sprack. Det var dnr-plägg. Sedan rop och drack de.

Man köpte fartslagsbullar. Det var inte med gjord och rönt. Man åt bullar med varm mjölk. Man gjorde ett hål i bullen och rök mjölk i locken fick man väl lukt. Det var på kalasmat med bullar.

Paparna i påskveckan kall-

Ulna
M 155

lördag, blåmandag, vittisdag, arkons-
dag, skärtorsdag, långfredag, munk-
siga lördag och påskdagen.

[Eldar har inte förkommit.]

Ulma
P. P. b.

~~men~~ De kunde komma in
på torget med slaktade gris till
Maiten. De var inte så dyra.
Vi hade de litet fest på kvällen.]

Äggen koktes och färgades gu-
la, blåa och röda. Man åt dem på
påskafton. - De klinkades ihop
dem har jag hört talas om. - Vi åt
lammkött på påskafton.

Skolgång

I Sölgårdsgatan har jag gått i skola hos en gammal fru. Där satt vi i ett litet rum, 6-7 pojkar på ena sidan och några flickor på andra. Den ena skulle sitta och rita för den andra. Ibland när vi läst, skulle man falla på knä och knäppa händerna. Först slog hon på fingrarna och var det färdigt. Jag tyckte faktiskt. Hon hade sagt mig att gå ut. Jag fick inte. Då skulle jag stå med ödet dörrar med barben på ryggen och knäppa i händer. Då gick jag hem från skolan. Hon kunde ställa en npp i spinn eller ut i

förskolan till ramagel för alla män-
niskor.

Alla gick nite i skolan. Det
var ej skoltidning. Det var gamla
bötnar och så som hade skolor.
Privatskolor kostade ett par kronor i
månaden. Lärarskolan var på Vä-
stergatan. Där gick bara iikemans
barn.

Sedan kom jag till västra
skolan. Där gick barnen borta i
stenhol och elda. Man började sko-
lan på morgonen och höll på här
till kvällen. Där var en stor sal som
 kallades drömmig Janskins skolskola.
Där skulle man vara några tim-
mar varje eller varannan dag.
Där var små värskola till att vä-

va band på och spinrocken. Vi
fick spinnna ull och lni. Där
var en gammal lärarinna. Hon var
mickelsföggig och ofärdig. Hon var så
hård och slagg. Hon hade ett smu-
nmanför med sitt lager. Man skulle
myrta vad man spinnit, och gå
in där och vrida det. Så skulle hon
säger det. En gång när på hon
vack hon, att det fattades för 25
öre. Så slog hon mig på frak, så
att blodet spantade och på för
hår i en kulle.

Mitt på golvet satt några
och sticka och skisningar. Många väg-
garna var det långa bord. På borden
hade det långa rader med sybals-
ner, det var många klumpar, npp-

till uprika att fästa arbetet i. Där
vart flickor och syddes. Där var
en annan flickan och en flickan
Olivia. Hon var 18 år. Men hon
tyckte hon skulle stå hon med
Där var en flicka som hade skrapat
Hon hade betett på huvudet flickan
Olivia slog henne på att blodet ska-
lade ner på klämnigen. Där vade
jag: "Vi vill inte sitta här, vi stan-
nar hemma." Vi gick inte dit. Hon
kom också därefter.

Konfirmation.

Jag har gått och läst för prästen Olvi. Han var ibland. Han kunde stå i bordet. Det var någon som kunde bli präst. Han hade flickorna för sig och pojarna för sig. De som gick för prästen Olvi skulle vi vara lite bättre. Men de fria flickorna var då dåliga. De kunde ingenting. - Vilken konfirmationen hade vi varit klänningar och schalletter. Man skulle vi hattflickor och de som hade schalletter. När vi varit till nattvarden skulle vi gå till aftonsången. Då man gick till förhöret och nattvarden var många barnhva-

de. Men till aftonsajngen skulle vi
vara klädda i släkten ikl. Jag
hade till och med fått para-
soll. Ja hade jag en bröcker psalm-
bok och näsduk. Alla hade vi
säll att skaffa kläder själva. De
sick väl hitta på något rätt.
Konfirmation var på mitten i
park och på.

Nattvardsgång var väl våra
högtider särskilt. De skulle gå
och anmäla sig på pastorsexpre-
tiören.

Stycka bänkar.

Det var höjmanis.

folk och frimare folk som hade
mycket själv till kyrkbänkar.
Vänster sida i Petrus var kyrka
bänkar. På bänkarna var det fritt
alla hängde fram sitt barnskö-
dingen och de frimaste manni-
skorna. Var det mycket folk släp-
te vaktmästaren in dem i bän-
karna. Annars fick de stå om det
inte fanns plats. Husarna skulle gå i kyrkan.
En del kommande och de satt hängde om vid dörrarna.
Husförhör

De blev inbjudade till
att gå på husförhör. Det var katolska
förhör. Det var väl hemma hos prä-
sten andra gå. Jag har bara hört
få om det.

Dödsfall och begravning

Huf 70

begravning fick annan
göra hemma. Där var en kvinna
som gick omkring och gjorde del.
De brukade mycket med att klä
väggarna, vita takarna för förskurna.
När någon stod lik, skulle anslå
människor in och se. Man tan-
dade och enade utanför på gatan.
Det gjorde grannarna också. Gam-
narna kunde uppleda plats för
gäster. Det var alltså gästa-
buel. - För kunnitsbröder knigdes
del i Dömsklockan. Man fick
betala för själavårdning. - Därför
folk jödfästes i kyrkan. Annars
blev de jödfästa vid gravarna. Det

var till att säga adjo till prä-
sten vid gravsten. Sedan gick de

Man res för prästen. Man
var på likasom sädd. Respekten var
stor. Prästerna höll sig för sig
själv.

Bröllop.

De fästade bröllop i hem-
men. Damlarna hade vackra klän-
ningar. Frans och kona uppte-
ar omgätern. När man syftar gifte
sig, hade de bröllopet där de skulle
bo, för det var större där. Man stekte

Luf 68

ACC. N:R M. 11165 :17

gås och akts dit. Annars var det
vanligt att det var i föräldrahus-
men Prästen var med på festen
hela kvällen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV